

Vergaderjaar 2018–2019

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 307

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 januari 2019

Hierbij stuur ik u, mede namens de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, het verslag van de Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) van 26 en 27 november jl. voor de onderdelen Onderwijs en Cultuur.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

Onderwijsdeel 26 november

Gedeeltelijke algemene oriëntatie verordening Erasmus

De Raad heeft de gedeeltelijke algemene oriëntatie over Erasmus aangenomen. De openstaande punten zoals «DiscoverEU», toegang voor derde landen en het budget zijn in de tekst tussen haken gezet en zullen in een later stadium worden behandeld in de horizontale MFK-werkgroep. Een aantal lidstaten heeft een verklaring uitgebracht om extra aandacht te vragen voor enkele onderwerpen: het uitwerken van objectieve criteria voor Jean Monnet-activiteiten voor de programmaperiode na 2027 (steun vanuit Nederland); mobiliteit van volwassen lerenden en gebruik van gedelegeerde handelingen. De verklaringen dienen als politiek signaal van een lidstaat of groep lidstaten, maar hebben geen invloed op de tekst van de gedeeltelijke algemene oriëntatie. De verklaringen zijn toegevoegd aan de tekst. Begin 2019 zal het Europees Parlement (EP) stemmen over zijn positie, waarna de trilogie onder het Roemeens voorzitterschap zouden kunnen starten.

Raadsaanbeveling erkenning van kwalificaties

De Raad heeft de Raadsaanbeveling automatische wederzijdse erkenning van kwalificaties aangenomen. Deze aanbeveling volgt op de conclusies over onderwijs van de Europese Raad van december 2017. De aanbeveling is gericht op het wegnemen van obstakels voor mobiliteit. Twee lidstaten voegden een verklaring toe aan de tekst, één over de definitie van hogeronderwijsinstellingen en één over de interpretatie van het begrip «automatische» erkenning.

Beleidsdebat «Europese Onderwijsruimte»

Het Oostenrijkse voorzitterschap leidde het debat in met een verwijzing naar de Sociale Top in Gotenburg van november 2017, de Europese Raad van december 2017 en de daaropvolgende Raadsconclusies over de Europese Onderwijsruimte (EOR) van mei 2018. De gedeeltelijke algemene oriëntatie over Erasmus en de Raadsaanbeveling erkenning van kwalificaties zijn bouwstenen voor een EOR. Lidstaten werden uitgenodigd verdere richting te geven aan deze EOR en goede ideeën uit te wisselen.

De Commissie gaf aan dat onderwijs hoog op de politieke agenda staat en dat het streven naar een EOR daar een vertaling van is. Drie aspecten zijn daarbij belangrijk: 1) grensoverschrijdende mobiliteit en samenwerking, 2) vrij verkeer van lerenden en 3) een leven lang leren. De richting van de EOR hangt samen met het toekomstige beleidskader als opvolger van *Education and Training 2020* (ET2020).

Nederland vroeg aandacht voor het politieke belang van menselijk kapitaal voor een sterke en sociale EU. Voor de realisatie van de EOR wees Nederland op de cruciale trend van verdergaande digitalisering van de samenleving. Digitale technologie kan niet alleen worden ingezet voor het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs, maar ook voor het faciliteren van het vrije verkeer van studenten in Europa. Nederland wees in dit verband onder meer op de in Nederland lopende verkenning van de mogelijkheden van blockchain voor de erkenning van kwalificaties.

Verder gaf Nederland aan dat lidstaten voor het bereiken van een EOR kunnen leren van elkaar, over hoe onderwijsdata kunnen worden ingezet. Om deze ontwikkelingen te stimuleren, is Nederland voorstander van voortzetting van het Erasmus+-programma, Horizon-programma en het European Institute of Innovation & Technology (EIT). Daarnaast verwelkomt Nederland het nieuwe Digital Europe programma. Tot slot heeft Nederland ervoor gepleit om gezamenlijk na te denken over hoe ET2020 en de opvolger daarvan de EOR verder kunnen ondersteunen.

Het Oostenrijkse voorzitterschap concludeerde dat er aandacht wordt gevraagd voor meer erkenning van kwalificaties, grensoverschrijdende onderwijssamenwerking, vreemde talen, «peer learning» en goede leraren, en schoolsystemen die in staat zijn om goed in te spelen op toenemende diversiteit op scholen. Ook wordt belang gehecht aan waarden en is er steun voor de Europese universiteiten.

Overige zaken

Als inkomend voorzitterschap presenteerde Roemenië de prioriteiten op het gebied van onderwijs. Hierbij werden mobiliteit, inclusie en excellentie genoemd.

Cultuur-/AV-deel 27 november

Voortgangsrapportage met betrekking tot de verordening Creative Europe

Het Oostenrijks voorzitterschap heeft tijdens de Raad een voortgangsrapportage met betrekking tot de verordening Creative Europe gepresenteerd. In het algemeen waren de lidstaten het eens over het behouden van de algemene structuur van het huidige programma, met de drie specifieke onderdelen (cultuur, media en sectoroverschrijdend). Er waren echter nog enkele openstaande punten, waardoor de OJCS-Raad te vroeg was voor het aannemen van een gedeeltelijke algemene oriëntatie. De openstaande punten gaan over enkele definities (waaronder het «Seal of Excellence»), het opnemen van een aparte status voor het Europees Jeugdorkest en de Europese Filmacademie en het gebruik van gedelegeerde handelingen. De begroting en toegang door derde landen zullen sowieso in een later stadium behandeld worden in de horizontale MFK-werkgroep.

Enkele landen intervenueerden om aan te geven dat ze graag een speciale status voor het Europees Jeugdorkest wilden binnen het toekomstige Creative Europe programma.

Het voorzitterschap heeft aangegeven voornemens te zijn dit jaar nog een gedeeltelijke algemene oriëntatie aan te nemen. Na de Raad is er in raads werkgroepen verder gesproken over het Creative Europe voorstel en inmiddels is er overeenstemming bereikt over een gedeeltelijke algemene oriëntatie (extranetnummer 15618/18). Hierover is in Coreper overeenstemming bereikt en de triologen kunnen nu van start gaan.

Raadsconclusies Werkplan Cultuur 2019–2022

De Raad heeft zonder discussie Raadsconclusies vastgesteld over het Werkplan Cultuur 2019–2022.

Raadsconclusies over het versterken van Europese content in de digitale economie

De Raad heeft Raadsconclusies vastgesteld over het versterken van Europese content in de digitale economie.

Er waren enkele interventies over auteursrecht, gelijk speelveld en waarborgen van de diversiteit van Europese content.

Beleidsdebat «Desinformatie»

Nederland heeft ingebracht dat desinformatie een veelzijdig probleem is en bestrijding ervan een delicate kwestie. Nederland is van mening dat tegengaan van desinformatie primair een taak is voor de *civil society*, van burgers, journalisten, onderzoekers en van oude- en nieuwe-mediabedrijven. Nederland wees daarnaast op de juiste balans tussen mogelijke negatieve effecten van overheidsingrijpen bij het tegengaan van desinformatie enerzijds en onafhankelijkheid van de pers anderzijds.

Veel lidstaten benadrukten dat desinformatie een groot probleem is dat een Europese aanpak vraagt. Enkele landen gaven aan dat zelfregulering daarbij niet afdoende is. Over het algemeen verwelkomden lidstaten de onlangs binnen de sector getekende gedragscode en veelal ook een Europees netwerk van factcheckers. Mediageletterdheid en aanpak via scholen zijn tevens belangrijk.

De Commissie heeft dit beleidsdebat verwelkomd en verwees naar het belang van de gedragscode en het op te zetten Europees netwerk van factcheckers. Ook onderstreepte de Commissie het belang van samenwerking op het gebied van cultuur-, onderwijs- en mediabeleid.

Overige zaken

De Duitse delegatie deed een oproep om op Europees niveau van gedachten te wisselen over het onderwerp hoe om te gaan met de koloniale context van Europese collecties. Hierbij kregen ze steun van één andere lidstaat.

De Deense delegatie gaf aan dat de woekerverkoop van sport- en cultuurtickets onwenselijk is voor consumenten. Denemarken zou graag samenwerken met andere lidstaten op dit punt. Denemarken kreeg steun van enkele andere lidstaten, waaronder Nederland. Nederland heeft de Commissie bovendien gevraagd de problematiek Europa-breed in kaart te brengen.

Als inkomend voorzitterschap presenteerde Roemenië de prioriteiten op het gebied van cultuur/AV: Raadsconclusies over distributie van Europese films, Raadsconclusies over jonge creatieve generatie en aanbevelingen tot financiering voor de culturele en creatieve sector.